

**AFTALE
MELLEM
INSTITUT FOR FØDEVARE- OG RESSOURCEØKONOMI/SCIENCE/KU
OG
MILJØ- OG FØDEVAREMINISTERIET
OM
FORSKNINGSBASERET MYNDIGHEDSBETJENING
2016-2019**

2016

1. Indledning

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO) varetager universitære opgaver samt forskningsbaseret myndighedsbetjening. Om den forskningsbaserede myndighedsbetjening fremgår følgende af instituttets vedtægt¹ under formålet, jf. § 4, stk. 1:

”4) udføre forskningsbaseret myndighedsbetjening i relation til fødevarerøkonomiske og ressourceøkonomiske problemstillinger;

5) varetage myndighedsbetjening for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri herunder at bidrage med viden som grundlag for politikformulering og til forberedelse af politikimplementering i relation til EU’s fælles landbrugs- og fiskeripolitik samt andre politikker vedrørende fødevarersekto- ren;”

Af vedtægten fremgår desuden under Bestyrelsens opgaver, § 6, stk. 1, at ”bestyrelsen rådgiver instituttets institutleder og træffer efter delegation fra Dekanen beslutning om følgende forhold:

”4) indgår aftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om opgaverne nævnt i § 4, pkt. 4 og 5, efter indstilling fra Institutlederen. Aftalen godkendes af Dekanen f.s.v.a. legalitet og ressourceforbrug.”

I anmærkningerne til Københavns Universitets paragraf **19.22.01.** på Forslag til finanslov for finansåret 2016 er det beskrevet, hvilke forhold aftalen mellem IFRO og Miljø- og Fødevarerministeriet regulerer:

”Der udføres forskningsbaseret myndighedsbetjening for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vedrørende opgaver i relation til fødevarerøkonomi. Bevillingen er opført på denne hovedkonto og svarer i 2015 til ca. 8,7 mio. kr. til myndighedsbetjening.”

”Opgaver relateret til den forskningsbaserede myndighedsbetjening fastsættes nærmere i aftale mellem universitetet og det pågældende ministerium.”

Anmærkningerne til finansloven indeholder ikke nærmere oplysninger om bevillingen for 2017-2019, men den forventes uændret at udgøre 8,7 mio. kr. i BO1 (2017), 8,7mio. kr. i BO2 (2018) og 8,7 mio. kr. i BO3 (2019).

I henhold til denne aftale forpligter IFRO sig til at opretholde et myndighedsberedskab, der kan anvendes ved myndighedsopgaver for Miljø- og Fødevarerministeriet. Aftalen er 4-årig og gælder for perioden 2016-2019. Aftalen indgås med forbehold for vedtagelsen af de enkelte års finanslove.

Aftalen, herunder opgavebilag, genforhandles årligt med virkning fra et nyt kalenderårs begyndelse. Senest ultimo det næstfølgende år skal parterne have genforhandlet aftalen og opgavebilag med et nyt 4-årigt sigte, således senest ultimo 2016 for perioden 2017-2020. Med henblik på rulning af aftalen igangsætter parterne proces for rulning 2. kvartal 2016.

Det nu sammenlagte Miljø- og Fødevarerministerium gennemfører i slutningen af 2015 og begyndelsen af 2016 et serviceeftersyn af ministeriets aftaler vedr. forskningsbaseret myndighedsbetjening. Serviceeftersynet har til formål at sikre en ensartet, effektiv organisering og styring af aftalerne fremadrettet. Eventuelle ændringer som konsekvens heraf vil blive indarbejdet i dialog med universiteterne fra og med 2017.

¹ Grundlaget for IFRO fremgår af § 61 i vedtægt for Københavns Universitet og særskilt vedtægt for IFRO som godkendt af Københavns Universitets bestyrelse. Vedtægten er aktuelt ikke opdateret i forhold til sammenlægningen af Miljøministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvorfor der fortsat i denne sammenhæng refereres til sidstnævnte.

2. Organisering af myndighedsbetjeningen

Myndighedsbetjeningen omfatter relevante dele af Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO) generelle kompetenceopbygning, modeludvikling m.v., specifik kompetenceopbygning og løsning af konkrete opgaver, der stilles af myndighederne. Både kompetenceopbygning og løsning af konkrete opgaver kan omfatte statistikrelaterede opgaver.

Myndighedsopgaverne varetages på tværs af instituttets afdelingsstruktur og af de medarbejdere, som har de til opgaven nødvendige kompetencer. Hermed sikres, at IFROs vidensopbygning i videst muligt omfang indgår i myndighedsberedskabet. IFRO har etableret en koordinationsfunktion vedrørende myndighedsopgaver, der varetages under denne aftale.

Regnskabsstatistikken er overflyttet til Danmarks Statistik, og der er indgået aftale mellem Danmarks Statistik og Miljø- og Fødevarerministeriet om udarbejdelse af regnskabsstatistik for primært jordbrug og fiskeri. Overflytningen ændrer arbejdsgangene vedrørende tilvejebringelse af regnskabsdata til forskningen, herunder myndighedsbetjeningen, i IFRO og direkte til Miljø- og Fødevarerministeriet. Direkte dataudtræk til Miljø- og Fødevarerministeriet vil fortsat som hovedregel blive rekvireret i IFRO, der overfører data fra Danmarks Statistik og foretager den ønskede bearbejdning.

IFRO har etableret en koordinationsfunktion for instituttets samarbejde med Danmarks Statistik om regnskabsstatistikken.

Med henvisning til IFROs formål og opgaver relateret til den fortsatte varetagelse af myndigheds-, rådgivnings- og øvrige sektorforskningsopgaver har instituttet adgang til grunddata inden for Miljø- og Fødevarerministeriets institutioner efter gældende regler og hidtidig praksis.

3. Udmøntning af myndighedsbetjeningen

Myndighedsbetjeningen konkretiseres dels ved generelle og specifikke kompetenceområder i aftaleåret dels ved forventede, konkrete opgaver i aftaleåret.

3.1. Generelle kompetenceområder

De generelle kompetenceområder – herunder teoretisk og empirisk forskning samt inddragelse af relevant regnskabsstatistik – omfatter relevante dele af IFRO's vidensopbygning, modeludvikling m.v. og udgør:

International økonomi og politik

- EU's landbrugspolitik, herunder landdistriktpolitikken
- Konsekvenserne af landbrugspolitikken regionalt, nationalt og internationalt
- Internationale handelsforhandlinger og konsekvenserne for fødevarerhvervene
- De globale fødevarermarkeder - udvikling og potentialer

Fødevarerforbrug, sundhed og velfærd

- Efterspørgsels- og markedsforhold for fødevarer, forbrugerreaktioner og betalingsvillighed ved produkter, der satser på kvalitet og sundhed
- Fremme af befolkningens ernæring, sundhed og velfærd gennem økonomiske virkemidler, herunder sundhedsomkostninger og risikovurderinger
- Betydning af oplysning, mærkning og regulering

Fødevarerproduktion, teknologi og markedsforhold

- Konsekvenserne af fortsat strukturudvikling i fødevarerhvervene
- Regional- og sektorøkonomisk udvikling for fødevarerhvervene
- Generelle erhvervsrammevilkår, adfærdsmæssige reaktioner, jordprismodeller, reguleringsomkostninger og effektivitet

- Organisering og økonomi i fødevarekæder, herunder foranstaltninger til sikring af sundhed, kvalitet og sporbarhed, herunder sundhedsomkostninger
- Udbud, efterspørgsel og prisdannelse samt markedsudvikling i fødevaresektorens forarbejdnings- og omsætningsled, herunder engros- og detailhandel og udenrigshandel
- Teknologivurdering, økonomiske og markeds-mæssige potentialer i nye teknologier²

Miljø- og naturressourceøkonomi

- Økonomiske konsekvenser af virkemidler ved implementering af miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, vandmiljøplaner, pesticidhandlingsplaner, energi- og klimaplaner nationalt, regionalt og på bedriftsniveau
- Økonomiske konsekvenser regionalt og på bedriftsniveau ved implementering af EU's vandrammedirektiv og habitatdirektiv
- Økonomisk værdisætning af goder (eksternaliteter), der knytter sig til natur og miljø.
- Cost-benefit analyse og andre velfærdsøkonomiske prioriteringsmetoder

Fiskeriøkonomi og forvaltning

- EU's fiskeripolitik
- Konsekvenserne af fiskeripolitikken internationalt, nationalt, regionalt og på fartøjsniveau
- Markedsforhold vedrørende fiskeriprodukter
- Udviklingen i fiskeriets økonomi
- Udvikling af fiskeriforvaltningsmodeller
- Økonomi og udviklingspotentialer for akvakulturer

3.2. Specifik kompetenceopbygning

I relation til aftalen for 2016 ønsker Miljø- og Fødevareministeriet, at IFRO i forbindelse med halvårsmøderne redegør for instituttets øvrige aktiviteter indenfor følgende områder:

- Internationale sammenligninger af fødevarerhvervenes økonomi - data og metode
- Den nye landingsforpligtelse for fiskeriet
- Ny arealregulering af landbruget (N)
- Luft og klima, fremskrivninger inden for fødevarerhvervene, herunder internationale modeller, samt økonomi i produktion af grønbiomasse

3.3. Konkrete myndighedsopgaver

Opgaverne omfatter konkrete opgaver, som forventes stillet af Miljø- og Fødevareministeriets departement, NaturErhvervstyrelsen og Fødevarestyrelsen. Der henvises til bilag 1.

4. Fremadrettet kompetenceopbygning

En fortsat kvalificeret varetagelse af myndighedsopgaverne forudsætter en løbende kompetenceopbygning og relevant forskningsprioritering. Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi tilrettelægger sin forskningsstrategi i lyset af instituttets forpligtelse til varetagelse af myndighedsopgaver. Dette sker ved, at der sættes fokus på forskernes videnskabelige produktion, herunder artikler i internationale tidsskrifter, og styrkelse af de forskningsfaglige netværk, nationalt og internationalt. Det sker også gennem optagelse af ph.d.-studerende inden for aftalens fagområder.

5. Forskningsovervågning

² Området omfatter bl.a. teknologier til fremme af produktivitet, miljø, klima, kvalitet, sikkerhed og sundhed i fødevarerhvervene, anvendelse af biomasse fra land- og havbrug til energi og industrielle nonfood formål samt økonomiske konsekvenser af reglerne for sameksistens mellem GMO-afgrøder og ikke GMO-afgrøder.

Som led i myndighedsberedskabet på de generelle kompetenceområder skal Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi på eget initiativ formidle relevant viden fra forskningsovervågningen til Miljø- og Fødevarerministeriet. IFRO skal desuden på eget initiativ løbende vurdere, hvilke områder der kan blive aktuelle for myndighedsbetjeningen i fremtiden og formidle dette videre til Miljø- og Fødevarerministeriet.

6. Den ressourcemæssige ramme for myndighedsbetjening

Den samlede bevilling på ca. 8,7 mio. kr. i 2016 svarer til 136 månedsværk. Det skønnes, at de konkrete myndighedsopgaver, jf. pkt. 3.3 og bilag 1, vil kræve en ressourceindsats svarende til ca. 88 månedsværk. Der reserveres yderligere 6 månedsværk til anvendelse efter konkret aftale, herunder til dataudtræk rekvireret af Fødevarerministeriet. De resterende månedsværk anvendes til at vedligeholde og udbygge kompetenceområderne, jf. pkt. 3.1. IFRO er indstillet på at udvise fleksibilitet i fordelingen af ressourcerne, da de konkrete myndighedsopgaver kan være vanskelige at forudse.

IFRO kan anvende midler til medfinansiering af ph.d.-forløb, såfremt disse medvirker til at vedligeholde og udbygge myndighedsberedskabet.

Der kan forhandles med IFROs institutleder om separat finansiering af projekter og opgaver, der ligger uden for aftalens finansielle rammer.

Miljø- og Fødevarerministeriets departement, NaturErhvervstyrelsen og Fødevarestyrelsen kan efter koordinering med departementets Enhed for Økonomisk Analyse rekvirere opgaver i henhold til denne kontrakt.

I det omfang, andre ønsker at rekvirere opgaver under myndighedsbetjeningen, skal der foreligge nærmere aftale med departementet, Analyse, Forskning og Digitalisering herom. Hvis en sådan ikke foreligger, skal IFRO afvise eller henvise til Miljø- og Fødevarerministeriet.

I det tilfælde, hvor det i øvrigt ikke er klart, om en opgave er eller kan omfattes af aftalen, f.eks. når der i forvejen er givet særskilt bevilling, som viser sig ikke at være tilstrækkelig, skal IFRO søge spørgsmålet afklaret hos Miljø- og Fødevarerministeriet.

7. Kommunikation

Information om nyheder, rapporter, konferencer, m.v. skal løbende sendes til Miljø- og Fødevarerministeriet til orientering.

Som en del af myndighedsberedskabet og IFROs rådgivningsfunktion skal IFRO foretage en tidlig orientering af departementet forud for udsendelse af nyheder, forskningsrapporter m.v. med et indhold, der kan være af betydning for den offentlige debat.

I forbindelse med nyheder om sådanne emner med direkte relation til de konkrete opgaver, der falder inden for myndighedsberedskabet, skal IFRO så vidt muligt sende en tidlig orientering til departementet, Analyse, Forskning og Digitalisering og de relevante faglige enheder to døgn før planlagt udsendelse af nyheden. Dette skal ske med henblik på, at departementet kan nå at udarbejde et evt. presseberedskab til ministeren m.v.

Miljø- og Fødevarerministeriet ønsker at gøre resultaterne af forskningsindsatsen inden for myndighedsopgaverne i kontrakten mere synlige. Vurdering af myndighedsopgavernes relevans i et nyhedsperspektiv skal indgå som en del af dialogen om konkrete myndighedsopgaver mellem kontaktpersonerne i Miljø- og Fødevarerministeriet og IFRO. De kommunikationsansvarlige medarbejdere i Miljø- og Fødevarerministeriet og IFROs institutleder orienterer løbende hinanden om kommunikationsaktiviteter af fælles interesse.

Tidspunktet for IFROs offentliggørelse af resultaterne af en myndighedsopgave aftales mellem instituttet og opgavestilleren i Miljø- og Fødevarerministeriet i forbindelse med igangsætning af opgaven.

8. Opfølgning og afrapportering

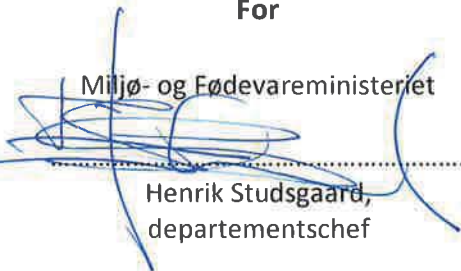
Mindst en gang halvårligt afholdes møder mellem Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO) og Miljø- og Fødevarerministeriets departement, NaturErhvervstyrelsen og Fødevarestyrelsen, hvor der følges op på aftalen. Departementet, Analyse, Forskning og Digitalisering har initiativforpligtelsen til at indkalde og afholde disse møder. Mindst en uge forud for de halvårlige møder fremsender instituttet en statusrapport.

Hvert år med frist 1. marts udarbejder IFRO en rapport til Miljø- og Fødevarerministeriet over opgavevaretagelse og ressourceforbrug i henhold til denne aftale i det forudgående kalenderår. Ressourceforbrug opgøres på baggrund af medarbejdernes tidsregistrering.

Mindst en gang årligt afholdes et fagligt informationsmøde mellem IFRO og Miljø- og Fødevarerministeriet med henblik på udveksling af informationer om emner af relevans for ministeriets politik. Mødet arrangeres i fællesskab.

For

Miljø- og Fødevarerministeriet

Henrik Studsgaard,
departementschef

For

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi

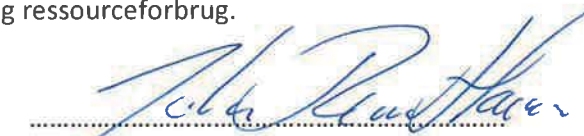

Poul Erik Jørgensen,
formand for bestyrelsen

Henrik Zobbe,
instituttleder

Aftalen er godkendt af Dekanen for Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet for så vidt angår legalitet og ressourceforbrug.

John Renner Hansen
dekan